

ROYAUME DE BELGIQUE

AVIS 45.141/4
DU 24 SEPTEMBRE 2008

DE LA SECTION DE LÉGISLATION
DU CONSEIL D'ÉTAT

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, quatrième chambre, saisi par le Ministre de la Défense, le 28 août 2008, d'une demande d'avis, dans un délai de trente jours, sur un projet d'arrêté royal "modifiant l'arrêté royal du 11 mars 2003 fixant les critères d'aptitude médicale au service comme militaire, l'arrêté royal du 10 août 2005 relatif aux absences pour motif de santé des militaires et l'arrêté royal du 10 août 2005 relatif aux commissions militaires d'aptitude et de réforme", a donné l'avis suivant :

Comme la demande d'avis est introduite sur la base de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 1/, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, tel qu'il est remplacé par la loi du 2 avril 2003, la section de législation limite son examen au fondement juridique du projet, à la compétence de l'auteur de l'acte ainsi qu'à l'accomplissement des formalités préalables, conformément à l'article 84, § 3, des lois coordonnées précitées.

Sur ces trois points, le projet appelle les observations ci-après.

Observation générale

Le projet examiné cherche son fondement légal dans les dispositions relatives aux absences pour motif de santé des trois lois suivantes, lesquelles sont visées aux alinéas 1er à 3 du préambule :

- la loi du 1er mars 1958 relative au statut des officiers de carrière des forces armées;
- la loi du 27 décembre 1961 relative au statut des sous-officiers du cadre actif des forces armées;
- la loi du 12 juillet 1973 relative au statut des volontaires du cadre actif des forces armées.

La modification que l'article 1er du projet vise à apporter à l'annexe A de l'arrêté royal du 11 mars 2003 fixant les critères d'aptitude médicale au service comme militaire semble cependant concerner d'autres catégories de militaires que celles entrant dans le champ d'application des trois statuts précités.

Pour ces autres catégories de destinataires, les dispositions suivantes devraient également être visées au titre de fondement légal du projet :

- l'article 90, § 1er, de la loi du 20 mai 1994 relative aux statuts du personnel de la Défense;

.../...

- l'article 10 de la loi du 27 mars 2003 relative au recrutement des militaires et au statut des musiciens militaires.

Le préambule du projet sera complété en ce sens.

Observation particulière

L'article 5, § 1er, alinéa 2, de l'arrêté royal du 10 août 2005 relatif aux absences pour motif de santé des militaires, dispose :

"Le certificat médical mentionne l'incapacité de travail, le diagnostic, la durée probable de l'absence et si le militaire est autorisé à quitter son lieu de résidence."

L'article 2 du projet vise à y ajouter le mot "notamment" entre les mots "mentionne" et "l'incapacité".

Interrogés sur le fait de savoir si l'intention de l'auteur du projet est bien de subdéléguer la faculté d'imposer d'autres mentions obligatoires dans le certificat médical, ce qui serait critiquable, tant au regard du principe de légalité, applicable en matière de droits et d'obligations des militaires, que par rapport à l'aspect sensible des données médicales au regard du droit à la protection de la vie privée, les officiers délégués ont répondu :

"A.1. De reglementaire basis wordt voorzien om een procedure in te voeren die toelaat een onderscheid te maken tussen afwezigheden wegens gezondheidsredenen (AGR) ten gevolge van een ongeval of ziekte, opgelopen door en tijdens de dienst en de AGR die het gevolg zijn van een ongeval of ziekte zonder dienstverband. Dit onderscheid is van belang bij de overgang van militairen naar het openbaar ambt of de geïntegreerde politie. Voor de ambtenaren en de personeelsleden van de geïntegreerde politie worden de AGR te wijten aan de dienst immers niet in mindering gebracht van het aantal dagen ziekteverlof waarop ze recht hebben.

B.3. (...) Het is inderdaad de bedoeling om de minister of een andere autoriteit de mogelijkheid te geven om bijkomende gegevens te laten vermelden op het medisch getuigschrift zoals uiteengezet in A.1. De beoogde vermelding van het dienstverband is evenwel een advies en schendt o.i. niet de privacy of het medisch geheim. Het is bedoeld om de militair die zou overgaan naar het openbaar ambt of de geïntegreerde politie te laten genieten van dezelfde voordelen als de ambtenaren bij een AGR te wijten aan de dienst. Daarnaast zijn er, in het kader van een efficiënte en correcte informatieversterking, zeer recent denkpistes geopend

.../...

om op het attest ook enkele rechten van de patiënt te vermelden. Daarom zouden wij die bepaling liever niet veranderen. Indien u evenwel van mening bent dat deze subdelegatie te ver gaat, dan kan worden overwogen om de vermelding van het dienstverband expliciet op te nemen in de bestaande exhaustieve lijst. Om te vermijden dat ook informatieve vermeldingen op het attest telkens via KB moeten worden toegevoegd, stellen wij bijkomend voor, in het geval u van mening bent dat deze subdelegatie te ver gaat, om in het KB te voorzien dat informatie over de rechten en plichten van de militair inzake de AGR op het geneeskundig getuigschrift kunnen worden vermeld. In dezelfde logica moeten dan ook de vermelding van het verblijfsadres van de militair tijdens zijn arbeidsongeschiktheid en van de identificatiegegevens van de militair en van de behandelende geneesheer in de exhaustieve lijst worden opgenomen."

Eu égard aux principes précités, il convient effectivement d'ajouter de nouvelles mentions éventuelles, dont celles relatives à la relation de l'absence pour motif de santé avec un accident ou une maladie due au service, dans la liste exhaustive figurant à l'article 5, § 1er, alinéa 2, de l'arrêté royal du 10 août 2005, précité, plutôt que de recourir à un mécanisme de subdélégation de pouvoirs réglementaires.

L'article 2 du projet sera revu en ce sens.

La chambre était composée de

Messieurs	P. HANSE,	président de chambre,
	P. LIÉNARDY,	conseillers d'État,
	J. JAUMOTTE,	
Madame	C. GIGOT,	greffier.

Le rapport a été présenté par M. Y. CHAUFFOUREAUX, auditeur.

LE GREFFIER,

LE PRÉSIDENT,

C. GIGOT

P. HANSE

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 45.141/4
VAN 24 SEPTEMBER 2008

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, vierde kamer, op 28 augustus 2008 door de Minister van Landsverdediging verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot wijziging van het koninklijk besluit van 11 maart 2003 tot vaststelling van de medische geschiktheidscriteria voor de dienst als militair, het koninklijk besluit van 10 augustus 2005 betreffende de afwezigheid om gezondheidsredenen van de militairen en het koninklijk besluit van 10 augustus 2005 betreffende de militaire commissies voor geschiktheid en reform", heeft het volgende advies gegeven :

Aangezien de adviesaanvraag ingediend is op basis van artikel 84, § 1, eerste lid, 1/, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, zoals het is vervangen bij de wet van 2 april 2003, beperkt de afdeling wetgeving overeenkomstig artikel 84, § 3, van de voornoemde gecoördineerde wetten haar onderzoek tot de rechtsgrond van het ontwerp, de bevoegdheid van de steller van de handeling en de te vervullen voorafgaande vormvereisten.

Wat deze drie punten betreft, geeft het ontwerp aanleiding tot de volgende opmerkingen.

Algemene opmerking

Het onderzochte ontwerp zoekt rechtsgrond in de bepalingen betreffende afwezigheden om gezondheidsredenen van de drie volgende wetten, waarnaar in het eerste tot derde lid van de aanhef wordt verwezen :

- de wet van 1 maart 1958 betreffende het statuut van de beroepsofficieren van de krijgsmacht;
- de wet van 27 december 1961 betreffende het statuut van de onderofficieren van het actief kader van de krijgsmacht;
- de wet van 12 juli 1973 betreffende het statuut van de vrijwilligers van het actief kader van de krijgsmacht.

De wijziging die artikel 1 van het ontwerp beoogt aan te brengen in bijlage A bij het koninklijk besluit van 11 maart 2003 tot vaststelling van de medische geschiktheidscriteria voor de dienst als militair lijkt echter betrekking te hebben op andere categorieën van militairen dan die welke vallen onder het toepassingsgebied van de drie voormelde statuten.

Voor deze andere categorieën van adressaten zou eveneens naar de volgende bepalingen moeten worden verwezen als rechtsgrond van het ontwerp :

.../...

- artikel 90, § 1, van de wet van 20 mei 1994 inzake de rechtstoestanden van het personeel van Defensie;
- artikel 10 van de wet van 27 maart 2003 betreffende de werving van de militairen en het statuut van de militaire muzikanten.

De aanhef van het ontwerp moet in deze zin worden aangevuld.

Bijzondere opmerking

Artikel 5, § 1, tweede lid, van het koninklijk besluit van 10 augustus 2005 betreffende de afwezigheid om gezondheidsredenen van de militairen bepaalt :

"Het geneeskundig getuigschrift vermeldt de arbeidsongeschiktheid, de diagnose, de waarschijnlijke duur van de afwezigheid en of de militair zijn verblijfplaats mag verlaten."

Artikel 2 van het ontwerp strekt ertoe de woorden "in het bijzonder" in te voegen tussen het woord "vermeldt" en de woorden "de arbeidsongeschiktheid".

Op de vraag of het de bedoeling van de steller van het ontwerp is de mogelijkheid te subdelegeren om andere verplichte vermeldingen op het geneeskundig getuigschrift op te leggen, wat laakbaar zou zijn, zowel in het licht van het legaliteitsbeginsel, dat van toepassing is op rechten en verplichtingen van militairen, als wat betreft het gevoelige aspect van de medische gegevens ten aanzien van het recht op eerbiediging van het privéleven, hebben de gemachtigde officieren het volgende geantwoord :

"A.1. De reglementaire basis wordt voorzien om een procedure in te voeren die toelaat een onderscheid te maken tussen afwezigheden wegens gezondheidsredenen (AGR) ten gevolge van een ongeval of ziekte, opgelopen door en tijdens de dienst en de AGR die het gevolg zijn van een ongeval of ziekte zonder dienstverband. Dit onderscheid is van belang bij de overgang van militairen naar het openbaar ambt of de geïntegreerde politie. Voor de ambtenaren en de personeelsleden van de geïntegreerde politie worden de AGR te wijten aan de dienst immers niet in mindering gebracht van het aantal dagen ziekteverlof waarop ze recht hebben.

.../...

B.3. (...) Het is inderdaad de bedoeling om de minister of een andere autoriteit de mogelijkheid te geven om bijkomende gegevens te laten vermelden op het medisch getuigschrift zoals uiteengezet in A.1. De beoogde vermelding van het dienstverband is evenwel een advies en schendt o.i. niet de privacy of het medisch geheim. Het is bedoeld om de militair die zou overgaan naar het openbaar ambt of de geïntegreerde politie te laten genieten van dezelfde voordelen als de ambtenaren bij een AGR te wijten aan de dienst. Daarnaast zijn er, in het kader van een efficiënte en correcte informatieversterking, zeer recent denkpistes geopend om op het attest ook enkele rechten van de patiënt te vermelden. Daarom zouden wij die bepaling liever niet veranderen. Indien u evenwel van mening bent dat deze subdelegatie te ver gaat, dan kan worden overwogen om de vermelding van het dienstverband expliciet op te nemen in de bestaande exhaustieve lijst. Om te vermijden dat ook informatieve vermeldingen op het attest telkens via KB moeten worden toegevoegd, stellen wij bijkomend voor, in het geval u van mening bent dat deze subdelegatie te ver gaat, om in het KB te voorzien dat informatie over de rechten en plichten van de militair inzake de AGR op het geneeskundig getuigschrift kunnen worden vermeld. In dezelfde logica moeten dan ook de vermelding van het verblijfsadres van de militair tijdens zijn arbeidsongeschiktheid en van de identificatiegegevens van de militair en van de behandelende geneesheer in de exhaustieve lijst worden opgenomen."

Gelet op de voornoemde principes moeten er inderdaad nieuwe eventuele vermeldingen worden toegevoegd, waaronder die betreffende het verband tussen de afwezigheid om gezondheidsredenen en een ongeval of ziekte te wijten aan de dienst, in de exhaustieve opsomming gegeven in artikel 5, § 1, tweede lid, van het voormelde koninklijk besluit van 10 augustus 2005, veeleer dan een beroep te doen op een mechanisme van subdelegatie van regelgevende bevoegdheden.

Artikel 2 van het ontwerp moet in die zin worden herzien.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	Ph. HANSE,	kamervoorzitter,
	P. LIÉNARDY,	staatsraden,
	J. JAUMOTTE,	
Mevrouw	C. GIGOT,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. Y. CHAUFFOUREAUX, auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. J. JAUMOTTE.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

C. GIGOT

Ph. HANSE